

EUROREGION NISSE-NISA-NYSA

Europäische Union. Europäischer Fonds für regionale Entwicklung: Investition in Ihre Zukunft/
Unia Europejska. Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego: Inwestujemy w waszą przyszłość

Kyrkonoš, Krabat – znajeće jeju?

Zhromadny pólsko-němski projekt bibliotekarow Euroregiony Nysa

Ideja wupisanja zhromadneho projekta dozrawi za čas zetkanjow člonow skupiny EUREX – Biblioteki. Wuchadzišćo bě planowane VII koło wumělskeho wubědzowanja wo duchu hór, kotrež wupisa so regularnje kóždy dwě léce a měješe mjezynarodny charakter, euroregionalny. Bibliotekarojo prócowachu so nadeńć formu, kotraž by dźěci a młodostnych z Němskeje bóle wabiła so na tutym wubědzowanju wobdźělić. Nawoda Serbskeje centralneje biblioteki w Budyšinje, Franc Šěn, namjetowaše rozšěrić temu wubědzowanja wo legendarnu postawu lužiskeje tradicije, mjenujcy Krabata. Přidatnje k argumentam, kiž rěčachu za tutu mysličku bě jónu fakt, zo Ottfried Preußler, awtor knihi »Krabat a čorny mištr«, so 1923 w Libercu narodzi, a zdruha, zo 2008 na zakładze jeho powěsće nasta film »Krabat«, fantastiska drama němskeje produkcije, wusyłany w pólskej telewiziji a wušly na DVD we wšěch třoch krajach. Nowe hesło wubědzowanja so jednomyslnje přiwza. Za čas prawidlownych džělowych zetkanjow ze serbskim partnerom wudźěla so projekt, kotryž nimo sameho wubědzowanja wopřiješe propagowanje akcije kaž tež cyklus přednoškow na temu Kyrkonoš, Krabat a w legendach namjezneje krajiny zachowane tradicije. Namjet zapoda so do programa EFRR w Euroregionje Nysa, Inwestujemy so wašeho přichoda – Polska-Sakska 2007-2013. Wón dósta pozitiwne hódnoćenje a dofinansowanje we wysokosći 9 211 Euro, w čimž je 5% swójskeho podźěla požadarja.

Z tym zo bě Kyrkonoska knihownja hłowny zarjadowar wotmě so wjetšina z projektom zwjazanych džělow w Jelenjej Gorje. Hižo w juniju wupisa so wumělske wubědzowanje »Kyrkonoš, Krabat – znajeće jeju?«. Akciji propagowanja wubědzowanja přizamknjachu so biblioteki w Jelenjej Gorje, Libercu, Jabloncu nad Nisu, Turnowje, Žitawje a w Budyšinje. W času, w kotrymž wěnowachu so dźěci wubědzowanskim džělom, zorganizowa so w Jelenjej Gorje, w Kyrkonoskej knihowni, cyklus z šěsć přenoškami za dźěci, młodostnych a wšěch zajimowanych na tematicke sudetskich duchow, legendarnych postawow na terena Euroregiony Nysa a z tym zwjazanej literaturje.

Přeni přednošk Dariusza Pawlickeho, člona Zwjazka pólskich spisowacelow, basnika, esejista, prozaista a literarnowědnika z Wróclawja, wotmě so 22. septembra we Wumělskej koloniji w Szklarskiej Porębie. Skupina wumělcow wokoło Karla a Gerharta Hauptmanna, tworjacych na proze

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz środków budżetu państwa przy wsparciu Euroregionu Nysa

Europäische Union. Europäischer Fonds für regionale Entwicklung: Investition in Ihre Zukunft/
Unia Europejska. Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego: Inwestujemy w waszą przyszłość

EUROREGION NISSE-NISA-NYSA

19. k 20. lětstotkej wuži w swojich džělach rady temu kyrkonoskich legendow, tak w literaturje kaž w molerstwje. Přednošk słyšachu ze zajimom šulerjo jelenohórskich šulow a hosćo z Euroregiony Nysa.

19. oktobra wopyta Kyrkonosku knihownju dr. Susana Hozyna, wědomostna sobudželaćerka Serbskeho instituta w Budyšinje. Referentka powědaše na dwěmaj zetkanjomaj z młodostnymi wo lužiskim kuzłarju Krabaće. Tema, runjež w Pólskej mało znata, slucharjow jara zajimowaše. Stajachu so prašenja, diskutowaše so a Krabat přirunowaše so z Harry Potterom a druhimi popularnymi rjekami načasnych bestsellerow fantazijnego žanra.

Štwórtje zetkanje, kotrež wotmě so 19. nowembra koncentrowaše so na temu Kyrkonoša, ducha Kyrkonošow. Antoni Witczak, sudecki přewodnik a regionalny historikar prezentowaše na pisane wašnje, kak mjenješe so napohlad ducha hór w běhu lětstotkow, doda někotre legendy, z kotrychž wujewi so wobraz mudreje, dobreje, sprawneje a zdobom zlóstneje a nahleje bytosće.

30. nowembra hosćeše Kyrkonoska knihownja Tadeusza Siwka, nowinarja, scenarista, awtora cykla filmow wo hrodach Delnjeje Šleskeje – Hrody, palasty, zjewjenja, šerjenja. Młodži připosłucharjo zeznachu so z bohatym a pisanim rynkom fantastiskich, legendarnych postavow, wobydlacych pólsko-česko-němsku namjeznu krajinu.

10. decembra wotmě so w jelenohórskej bibliotece swjatočne wozjewjenje wuslědkow, přeподаće mytow dobyćerjam a wotewrjenje wustajeńcy z wubědžowanja Kyrkonoš, Krabat – znajeće jeju? Z wjac hač 400 zapodatych přinoškow wurisachu so dobyćerjo a někotre dalše twórby, kotrež předstajichu so na wustajeńcy. Na swjatočnosť přijědžechu partnerojo z Němskeje, hosćo z Čech a młodži dobyćerjo. Na tutym dnju wotmě so poslednje w projekće planowane zarjadowanje. Dr. Przemysław Wiater z wotnožki Kyrkonoskeho muzeja w Szklarskiej Porębie, pospyta so na přirunowanju woběju rjekow projekta – ducha hór a Krabata.

Nimo wustajeńcy, kotraž pućuje 2012 po bibliotekach Euroregionu Nysa, zhotowi so z twórbami dobyćerjow hišće protyka na lěto 2012. Cyłkownje bě na projekće wokoło 800 wosobow wobdžělenych. Přichodne koło wumělskeho wubědžowanja budže za dwě lěće. Snano poradzi so zjednočić w jeho hesle legendarnu postawu z Čech? Na přikład potajneho doktora Jana Josefa Antonína Eleazara Kittla?

Joanna Jagodzińska

Przel. Franc Šen

Jelenia Góra, 15.12.2011